

Læring for fremtiden

Et udviklingsprojekt inden for bæredygtighed

Globalt udsyn
Lokal handling

// Hvad er Læring for Fremtiden

- et udviklingsprojekt inden for bæredygtighed?

Bæredygtighed er en af fremtidens store dagsordner – derfor er målet med udviklingsprojektet, at bæredygtighed bliver en naturlig del af læringen, aktiviteterne og undervisningen i folkeskolen og ungdomsskolen.

Formålet med Læring for Fremtiden, er at skabe innovative og praksisnære læringsforløb, i attraktive læringsmiljøer. Vi vil udvikle de bedst mulige betingelser, for at børn og unge kan tilegne sig viden om bæredygtighed og miljøudfordringer i lokale og globale perspektiver. Læringsforløbene tager udgangspunkt i FNs 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

Et projekt med udsyn og inddragelse

Forløbene i Læring for Fremtiden skal bevæge sig ud i byens rum, skoler, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Læring for Fremtiden har base i "Halmhuset", placeret centralt i Odense, og det treårige udviklingsprojekt skal kulminere med etableringen af et bydækkende eksperimentarium for bæredygtighed, innovation og læring.

Kloge hænder – kloge hoveder

I Danmark har vi brug for at dygtiggøre de kloge hoveder og de kloge hænder. I Læring for Fremtidens forskellige læringsforløb skal hænder og hoved arbejde sammen. Når der skal arbejdes innovativt med bæredygtig udvikling, skal det ske i en vekselvirkning mellem praksislæring og teori, så bæredygtighedsbegrebet omsættes til noget konkret og virkelighedsnært.

Unge som medbyggere og medudviklere

Gennem udviklingsprojektet er det målsætningen at inddrage bæredygtigt byggeri i de læringsforløb som tilbydes. Her skal børn og unge være medbyggere i virkelighedsnære læringsforløb, når de f.eks., skal være en del af udbygningen af ungdomsskolens bæredygtige Halmhus. Ligeledes skal de deltagende børn og unge, inddrages som medudviklere, når der skal udvikles innovative bæredygtige løsninger. F.eks. når der skal opføres en genbrugsfabrik, og installeres vind- og solenergi i det bæredygtige byggeri.

”

En bæredygtig udvikling er en udvikling, som opfylder de nuværende behov uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov i fare

”

// FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling

Verdensmålene har fokus på at skabe en mere bæredygtig udvikling, for mennesker og for planeten, både lokalt og globalt. Verdensmålene udgør 17 konkrete mål, som forpligter alle FN's 193 medlemslande til bl.a. at sætte fokus på bl.a. klimaforandringer, miljø, forurening og mangel på, eller ulige adgange til grundlæggende naturressourcer.

Læring for Fremtiden sætter bæredygtighed og FN's verdensmål i centrum, gennem teoretiske, praktiske og virkelighedsnære læringsforløb, med temaer inden for de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

I Skolesamarbejdet i Nord, er det vores erfaring, at når det drejer sig om læring, så er det vigtigt at aktiviteterne og undervisningen har en kobling til virkeligheden og til virkelige problemstillinger. Det virker motiverende og engagerende for børn og unges deltagelse i læringsforløb og styrker deres læringsudbytte. Gennem arbejde med verdensmålene, skal børn og unge i Læring for Fremtiden, tilegne sig handlekompeter og ny viden på bæredygtighedsområdet, gennem praksisnære læringsforløb.

Målet er at omsætte FN's 17 verdensmål til teoretisk og praksisorienteret læring, der giver børn og unge i Odense, kompetencerne til at tænke og handle innovativt og bæredygtigt.

// Rammen for praksisnær læring og udvidelse af Halmhuset

Halmhuset er et bæredygtigt byggeri, beliggende centralt i Odense området af byhaver. Byggeprocesserne omkring Halmhuset er kategoriseret under fem temaer, som hver især konkrete danner ramme om elevernes praksislæring gennem det treårige udviklingsprojekt.

Det betyder, at børn og unge inddrages aktivt i alle byggeprocesserne som medbyggere og medudviklere. Eleverne producerer og omsætter således bæredygtighed til noget konkret og blivende.

Tema 1: Faciliteter på og omkring Halmhuset

Udviklingsprojektet opfører udearealer og byhaver med mulighed for aktiviteter og læringsforløb.

Tema 2: Precious Plastic on Wheels

En mobil enhed som er indrettet med alt nødvendigt udstyr til at genanvende plastik, hvortil eleverne selv kan designe og printe nye produkter på en 3D-printer.

Tema 3: Tilbygning til Halmhuset

Masseovn, værksted, lager, drivhus og taghave er huset i den nye tilbygning. Børn og unge kan i et autentisk læringsmiljø opleve hvordan et hus kan opvarmes af kompost og kan genanvende spildevand.

Tema 4: Genbrugsfabrikken

Der etableres et værksted med produktionsmaterialer hvor børn og unge udfordres i idéudvikling, innovation og design af genanvendelsesløsninger og energi-indvinding.

Tema 5: Vind- og solenergi

Der opføres bæredygtige energikilder som skal forsyne Genbrugsfabrikken og Halmhuset med varme, el og udluftning. Børn og unge kan eksperimentere med selv at udvikle og producere egne vindmøller.

// Læringsforløb

For at understøtte den globale bevægelse mod at indfri FN's verdensmål, er det ambitionen at styrke børn og unges viden og handlekompetencer inden for bæredygtighedsområdet, gennem innovative og praksisnære læringsforløb.

Læringsforløbene tager udgangspunkt i det tredimensionelle bæredygtighedsbegreb som tager udgangspunkt i den sociale, den økonomiske og den miljømæssige dimension. De tre dimensioner inddrages i alle aktiviteter og forløb, for at give børn og unge et helhedsorienteret læringsperspektiv.

Afsæt for forløbene

Det fælles afsæt for læringsforløb i Læring for Fremtiden, er:

- En eksperimenterende og undersøgelsesbaseret tilgang.
- Samarbejde med eksterne aktører, gerne tværfagligt og i eksterne læringsmiljøer.
- Forløb som fremmer børn og unges handlekompetencer via udvikling af deres færdigheder, kundskaber og holdninger.
- Forløb som bygges op omkring innovation og ungeinddragelse.
- Forløb som tilrettelægges med afsæt i FNs verdensmål og det tredimensionelle bæredygtighedsbegreb.

Eksempler på forløb

Undervisningsforløb til valgfag

- **"Innovation og Bæredygtighed"**, klæder eleverne på til at bruge innovationsmodeller på autentiske udfordringer om bæredygtighed. Udfordringerne er stillet af samarbejdspartnerne Fjernvarme Fyn, Odense Renovation og VandCenter Syd. Undervisningen foregår i Halmhuset samt i virksomhederne, og er udviklet i samarbejde med virksomheder, folkeskoler og ungdomsskole.

Undervisningsforløb til ungdomscentrene og åben skole

- I **"Spis din by"** indsamler vi årstidens frugter, bær og planter i by og ved vandet og laver mad af det. Vi bliver eksperter i at udnytte de madressourcer, der er lige i nærheden af os.
- I **"Byg og design din by"** skal eleverne være med til at bygge og designe bæredygtige løsninger i byens rum. Vores første projekt foregår i Elmelund Skov, hvor vi skal være med til at opføre bæredygtigt byggeri og bære dygtige løsninger i naturen.
- I **"Upcycling"** prøver vi at gøre op med smid-væk-kulturen. Vi tilfører, hvad andre måske vil betegne som affald ny værdi, så det kan genanvendes i form af nye flotte og brugbare produkter.

Undervisningsforløb til fritidsundervisningen og åben skole.

- **"Bæredygtigt"** eleverne arbejder med genanvendelsen af plast og med løsningsforslag til klima-, miljø- og energiudfordringer.
- **"Fremtidens bæredygtige boliger"** med klima- og miljørigtige genbrugsmaterialer bygger eleverne et mobilt demo-miljøhus på Syddansk Erhvervsskole.
- **"Build your own..."** eleverne får mulighed for at bygge lerovne, træhuse, tømmerflåder eller noget helt andet.
- **"De kloge hænder"** eleverne bygger i genbrugsmaterialer og lærer om bæredygtigt byggeri.

// Partnerskabsaftale mellem ni folkeskoler og en ungdomsskole

Skolesamarbejdet i Nord har indgået en partnerskabsaftale om udvikling og gennemførelse af udviklingsprojektet.

Partnerskabsaftalen skal sikre at:

- Bæredygtighedsbegrebet omsættes til noget konkret, virkelighedsnært og brugbart.
- Et inspirerende og motiverende læringsmiljø for eleverne udvikles.
- Eleverne får mulighed for at indgå i læringsfællesskaber på tværs.
- Skolesamarbejdet i Nords fokus på ungedidaktik, teamsamarbejde samt pædagogisk og faglig udvikling mellem partnerskabsskolerne styrkes.

// Læring for Fremtidens advisory board

For at lykkes med den opgave, samt at sikre fremdrift og kvalitet i udviklingsprojektet, kræver det forskellige fagperspektiver og ekspertise ude fra virkeligheden, der kan bidrage som medudviklere og samarbejdspartnere.

Af samme grund er Skolesamarbejdet i Nord gået sammen med 22 videnspersoner i et advisory board, som spænder bredt og tæller virksomheder, politiske beslutningstagere, uddannelsesinstitutioner, ungdomsuddannelser, folkeskoler, elevråd og NGO'er.

LÆRING FOR FREMTIDEN

– ET UDVIKLINGSPROJEKT I BÆREDYGTIGHED

Børn og unge er den generation, der i fremtiden skal håndtere udfordringer med f.eks. klima-forandringer og miljø-forurening. Derfor er bæredygtighed er en af nutidens helt afgørende dagsordner.

Sammen med et advisory board på 22 videnspersoner, vil Skolesamarbejdet i Nord gennemføre projektet Læring for Fremtiden.

Målet er at omsætte FN's 17 verdensmål til teoretisk og praksis-orienteret læring, der giver børn og unge i Odense, kompetencerne til at tænke og handle innovativt og bæredygtigt.

Skolesamarbejde i Nord består af:

Abildgårdskolen, Agedrup Skolen, H.C. Andersen Skolen, Kroggårdsskolen, Næsby Skole, Risingskolen, Søhusskolen, Seden Skole, Sct. Hans Skole og ungdomsskolen UngOdense

Kontaktoplysninger

Erik Rasmussen
Viceungdomsskoleleder
Tovholder, Læring for fremtiden
Telefon: 20 48 05 86
E-mail: ectr@odense.dk

**UNG
ODENSE**
Ungdomsskolen i Odense